

11 Μαρτίου 2018

Ανοίγει ο δρόμος για χωριστές φορολογικές δηλώσεις συζύγων

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Τις νομικές προϋποθέσεις για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ξεχωριστά από τους συζύγους δημιουργεί η απόφαση 330/2018 του Συμβουλίου της Επικρατείας. Απομένει η εξέταση του θέματος και από τη φορολογική διοίκηση για την όποια αλλαγή.

Ειδικότερα, με την απόφαση του ΣτΕ δικαιώθηκε φορολογούμενος ο οποίος είχε ζητήσει από τη Δ.Ο.Υ., για το χρονικό διάστημα από το φορολογικό έτος 2016 και στο εξής να μπορεί να υποβάλλει χωριστή ηλεκτρονική δήλωση φόρου του εισοδήματός του και όχι του εισοδήματος της συζύγου του, να εκδίδεται χωριστό εκκαθαριστικό, να προσδιορίζονται χωριστά το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης (δίχως άθροιση ή συμψηφισμό κατά τα ανωτέρω) και οι τυχόν δόσεις πληρωμής.

Το ΣτΕ αποφάσισε ότι ο φορολογούμενος (όπως, κατ' επέκταση, και η σύζυγός του) έχει το δικαίωμα να υποβάλει αυτοτελώς δήλωση φόρου περί του εισοδήματός του, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013.

Οι δικαστές σημειώνουν ότι ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος έχει διατηρήσει για τον σύζυγο, ο οποίος είναι υπόχρεος μόνο για τον φόρο που αναλογεί στο δικό του εισόδημα, την υποχρέωση να υποβάλει τη δήλωση και για το εισόδημα της συζύγου, μολονότι αυτή μόνη είναι υπόχρεη για τον φόρο, τα τέλη και τις εισφορές που αναλογούν σε αυτό. Η διατήρηση της εν λόγω υποχρέωσης δεν υπαγορεύεται συνεπώς ούτε από τις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Ε. περί (ουσιαστικού) υπόχρεου και

βαρυνόμενου με τον φόρο ούτε από τις ρυθμίσεις του Κ.Φ.Δ. περί χωριστής βεβαίωσης της οφειλής του φόρου σε κάθε σύζυγο. Εξάλλου, όπως αναφέρουν, οι αναγόμενοι στην αντιμετώπιση τεχνικών δυσχερειών, που θα προκαλούσε η υποβολή χωριστής δήλωσης από τους συζύγους, λόγοι, όπως αυτοί αναλύονταν στην αιτιολογική έκθεση του ν. 1473/1984 (αύξηση του αριθμού των δηλώσεων, καθυστέρηση στην εκκαθάρισή τους, σύνταξη διπλών χρηματικών καταλόγων), έχουν εκλείψει προ πολλού, εν όψει και της εν τω μεταξύ αλματώδους προόδου της τεχνολογίας, τις δυνατότητες της οποίας υποχρεούται να αξιοποιεί η φορολογική Διοίκηση, προς εξυπηρέτηση του έργου της και, σε κάθε περίπτωση, από την εισαγωγή, το πρώτον κατά το έτος 2001, της ρύθμισης περί ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων φόρου εισοδήματος.

Στην απόφαση του ΣτΕ συνέβαλε και έγγραφο της αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας της ΑΑΔΕ το οποίο εστάλη στο δικαστήριο, και στο οποίο αναφέρεται ρητώς ότι, παρά την ανυπαρξία νομοθετικού πλαισίου υπό τον ν. 4172/2013 για τη βεβαίωση στο όνομα του συζύγου της οφειλής από φόρο, τέλη και εισφορές που αναλογούν στα εισοδήματα των συζύγων, η εφαρμογή της εκκαθάρισης των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τους έγγαμους λειτουργεί έτσι ώστε η σχετική οφειλή να εξακολουθεί να βεβαιώνεται στο όνομα του συζύγου συνεπεία πρακτικών προβλημάτων που υπαγορεύονταν από άλλες διατάξεις νόμων. Στο έγγραφο της ΑΑΔΕ αναφέρεται επίσης ότι εξετάζεται η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος της εκκαθάρισης των δηλώσεων φόρου εισοδήματος με βεβαίωση σε κάθε σύζυγο χωριστά προς συμμόρφωση με το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Τέλος, το ΣτΕ καταλήγει ότι, εφόσον δεν συντρέχει λόγος, και μάλιστα προφανής λόγος δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος να δικαιολογεί την υποχρεωτική υποβολή κοινής δήλωσης φόρου εισοδήματος των συζύγων, η διάταξη του άρθρου 67 παρ. 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ερμηνευόμενη και υπό το φως των διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1, 2 και 5, 5 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος καθώς και του άρθρου 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ν.δ. 53/1974, Α' 256) (πρβλ. ΣτΕ 1215/2017), έχει την έννοια ότι ο σύζυγος υποβάλλει κατ' αρχήν κοινή δήλωση και για το εισόδημα της συζύγου του, εφόσον αμφότεροι οι σύζυγοι συναινούν, συναίνεση η οποία μπορεί να αποτυπώνεται και στην υποβολή, καθ' εαυτήν, της κοινής δήλωσης, ενώ, στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή διατυπώνεται ρητώς προς τη φορολογική αρχή η έλλειψη τέτοιας συναίνεσης από έναν έστω από τους συζύγους, οι σύζυγοι διατηρούν το δικαίωμά τους να υποβάλλουν αυτοτελώς δηλώσεις φόρου περί του εισοδήματός τους, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013.

Το ότι προϋποτίθεται συναίνεση αμφοτέρων των συζύγων για υποβολή κοινής δήλωσης από τον σύζυγο και για το εισόδημα της συζύγου του, συνάγεται και από τις περιπτώσεις, στις οποίες ο νομοθέτης (άρθρο 67 παρ. 4 Κ.Φ.Ε.) προβλέπει την υποβολή από τους συζύγους χωριστής δήλωσης του φόρου των εισοδημάτων αυτών. Ειδικότερα, στη μεν περίπτωση (α) της διακοπής της έγγαμης συμβίωσης κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης -ήτοι ακόμη και αν κατά τη χρήση, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε το εισόδημα, δεν είχε διακοπεί αυτή- τέτοια συναίνεση εκλείπει εκ των πραγμάτων και αυτονοήτως, στις δε περιπτώσεις (β) της πτώχευσης ή της υποβολής σε δικαστική συμπαράσταση ενός από τους δύο συζύγους, οπότε υπόχρεος σε υποβολή της δήλωσης ορίζονται ο σύνδικος και ο δικαστικός συμπαραστάτης, αντιστοίχως (άρθρο 67 παρ. 5 Κ.Φ.Ε.), δεν τίθεται ζήτημα τέτοιας συναίνεσης ως εκ της κατάστασης, στην οποία τελεί ο σύζυγος.

Πηγή: ΑΜΠΕ